

फिलाडेल्फिया मराठी मंडळ निनाद

वर्ष १ अंक ३

ऑक्टोबर - डिसेंबर २००८

दीपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा

नमस्कार मंडळी,

हा आमचा दिवाळी अंक तुम्हाला आधीच्या दोन अंकांप्रमाणेच आनंद देईल अशी आम्ही आशा करतो. आपला अभिप्राय आम्हाला जरूर कळवा.

मराठी मंडळाचा दिवाळी कार्यक्रम

१५ नोव्हेंबर २००८

१०:३० - ११:१५	रांगोळी, लक्ष्मीपूजन
११:१५ - १२:३०	भोजन
१२:४५ - ३:१५	सांस्कृतिक कार्यक्रम
३:१५ - ४:००	फराळ

मस्त मराठी जेवण, फराळ आणि आपल्याच सदस्यांनी सादर केलेला झकास कार्यक्रम चुकवू नका!!

हसरा कोपरा

- मिलिंद रानडे

ह्या अंकात...

- * ललित - ४, ५, ८, ११
- * कविता - ६
- * पाककला - ३
- * किलबिल - ७
- * शब्दजाल - १०
- * इतर - ३, ९

दोन शब्द संपादिकेचे...

“लखलख चंदेरी तेजाची सारी दुनिया
झळाळती कोटी ज्योती या”

दिवाळी म्हटलं की डोळ्यासमोर येतात पणत्या, दिव्यांची रोषणाई, घरांबाहेर टांगलेले कंदील, गल्लोगल्ली वाजणारे फटाके नि लहान मुलांनी तयार केलेले मातीचे किल्ले. गुलाबी थंडीत पहाटे उठून अभ्यंगस्नान करून नंतर वाजविलेले नानाविध फटाके - अनार, भुइचक्र, फुलबाज्या अजुनही डोळ्यासमोर तरळतात. त्यानंतर यथेच्छ खाल्लेल्या शेवचिवडा, चकल्या, शंकरपाळे, करंज्यांच्या फराळाची चव अजुनही जिभेवर रेंगाळते. गेरूने रंगवलेला भिंतीचा कोपरा आणि त्यावर आईने काढलेल्या सुरेख रांगोळीच्या धूसर आठवणी हळूच मनात डोकावितात. दिवाळीनिमित्त शाळेला मिळालेली एक आठवड्याची सुट्टी कधी संपूच नये असे वाटायचे.

आता सातासमुद्रपलिकडे फिलाडेल्फियामध्ये आपण दिवाळी साजरी करतो. PMM च्या दिवाळी कार्यक्रमाची आपण सर्वजण मोठ्या आतुरतेने वाट बघत असतो. नेहमीप्रमाणे यावर्षीही PMM ने दिवाळीचा जोरदार कार्यक्रम आयोजित केला आहे, मात्र बाहेरील कलाकार न बोलवता ह्यावेळी मंडळातील सभासदच आपल्याला सांस्कृतिक कार्यक्रम सादर करणार आहेत. सभासदांनीही मोठ्या संख्येने नाव नोंदणी करून मंडळाच्या या नवीन उपक्रमाला उस्फूर्त प्रतिसाद दिला आहे. बाळगोपाळांचे व मोठ्यांचे मिळून तीसऱ्यावर कार्यक्रम आहेत! त्यामुळे यावेळचा दिवाळीचा कार्यक्रम म्हणजे कलारसिकांसाठी मोठी मेजवानीच असणार आहे.

त्यातच ह्यावर्षी दिवाळीच्या सुमारास फिलाडेल्फियाच्या "Phillies" ह्या बेसबॉलच्या संघाने २००८ सालची "World Series Championship" जिंकली. तब्बल अठ्ठावीस वर्षांनंतर मिळालेल्या या विजयामुळे साऱ्या शहरात जल्लोशाचे वातावरण होते. त्याच्या जोडीला अतिशय उत्कंठावर्धक व अटीतटीची Presidential Election ही होती. Election आणि बेसबॉलच्या गप्पांनी दिवाळीच्या खमंग फराळाला वेगळीच लज्जत आणली. ह्या साऱ्या धूमधडाक्यातही वेळात वेळ काढून या अंकासाठी ज्यांनी साहित्य पाठविले त्या सर्वांना धन्यवाद.

निनादच्या वाचकांना आमच्या सर्वातफे दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा!!!

- मेघना दळवी

वार्तापत्र समिती

मुख्य संपादक: सौरभ पालकर, मेघना दळवी
सहसंपादक: अमित दळवी, गौतमी जोगळेकर
प्रमुख वार्ताहर/ललित लेखिका: धनश्री केळकर, स्नेहल सिदनाळे

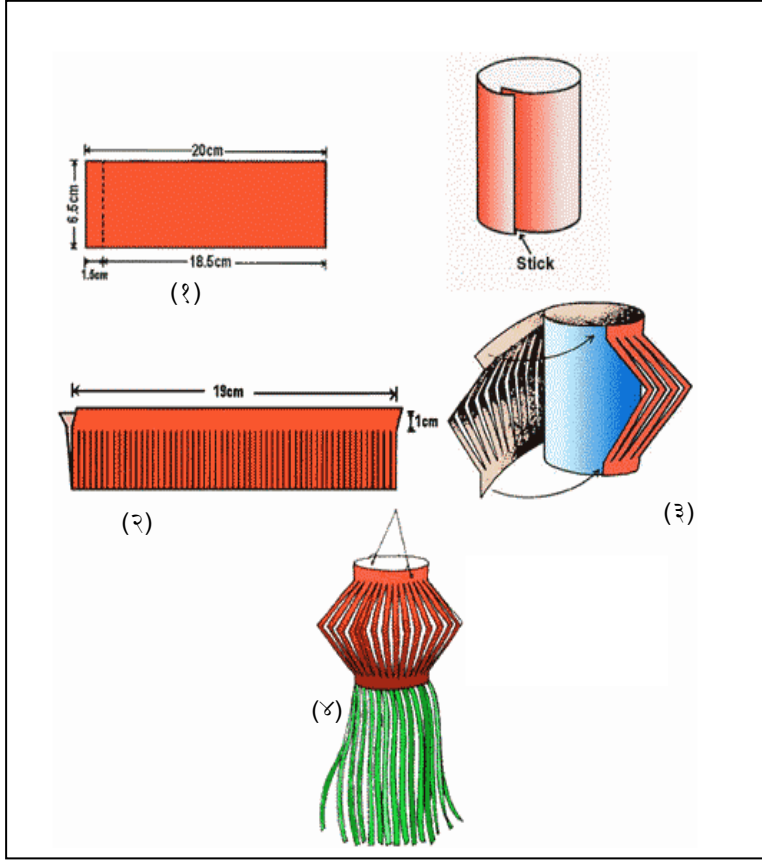
फिलाडेल्फिया मराठी मंडळ कार्यकारिणी २००७-२००९

अध्यक्ष: श्रीकांत चौधरी
उपाध्यक्ष: तुषार वेदांती
सचिव: सौरभ पालकर
उपसचिव: भालचंद्र नवाथे
कोषाध्यक्ष: रणजीत देशमुख

कार्यकारिणी सभासद

संगीता राजे
हेमा अभ्यंकर
शिरीष जोगळेकर
गणेश पाटील
आशिष नाडकर्णी
किरण जोगळेकर (ब्रुममं मध्यस्थ)
मोनालिसा विभुते
नीलिमा कुटे
कोमल दाते
रोहिणी बापट

दिवाळी कंदील

दिवाळीचा कंदील घरी बनवायला अगदी सोपा आहे. खाली दिलेली पद्धत वापरा आणि पंधरा मिनिटात मस्त कंदील तयार!

१) एक 20 cm x 6.5 cm चा कार्डबोर्डचा तुकडा सिलेंडरसारखा रोल करून चिकटवा.

२) एक 19 cm x 8.5 cm चा रंगीत कागद अर्धा दुमडा. बाजूच्या चित्रात दाखविल्याप्रमाणे (अंदाजे 0.4 cm अंतराने) कात्रीने त्यावर समांतर भाग कापा. कापताना 1 cm ची कडा ठेवा.

३) रंगीत कागद आता उलगडून त्याच्या कडा आधी केलेल्या सिलेंडरला चिकटवा.

४) दुसऱ्या रंगाचा 19 cm x 19 cm चा एक कागद चित्रात दाखविल्या प्रमाणे कापा आणि सिलेंडरच्या खालच्या बाजूला चिकटवा. वरच्या बाजूला एक रंगीत दोरी चिकटवा म्हणजे वरती टांगायला तुमचा कंदील तयार!

- मेघना दळवी

स्वयंपाकघरातून...

शंकरपाळे

साहित्य:

१/४ कप दूध

१/४ कप तूप

१/४ कप साखर

साधारण दीड कप मैदा

कृती:

१) दूध, तूप आणि साखर एकत्र करून साखर वितळेपर्यंत गॅसवर गरम करावे. हे मिश्रण थंड करून घ्यावे.

२) मिश्रण थंड झाल्यावर त्यात मैदा घालून मळावे. भिजवलेला मैदा एकदम घट्ट किंवा एकदम सैल मळू नये. मध्यमसर मळावे. मळलेले पीठ २० मिनिटे झाकून ठेवावे.

३) २० मिनिटांनंतर पीठ परत एकदा मळून घ्यावे. २ इंचाचा एक गोळा करून थोडा मैदा भुरभुरवून लाटावे. कातणाने त्याचे शंकरपाळे पाडावेत. आणि तुपात किंवा तेलात सोनेरी रंगावर तळून काढावेत.

- Snehal Sidanale

An Interview With Shivshahir Shri. Babasaheb Purandare

On her recent visit to India, Apurva Bhogale got a chance to meet the great historian, Shri. Babasaheb Purandare. Here is the interview she conducted to know more about Shivaji Maharaj and the work that was done by Shri. Babasaheb Purandare. She was helped by her parents, Pushkar and Neelam Bhogale. Babasaheb helped Apurva by answering many questions in English, and some were translated later.

Apurva: Namaskar! How did you get interested in the history of Shivaji Maharaj?

Babasaheb: I come from a family that has a long lineage and history. My ancestors 13 – 14 generations ago had acquaintance with Shivaji Maharaj. My upbringing in the family, clothes that were used in my childhood influenced a lot for developing my interest in the history of Shivaji Maharaj.

Apurva: How did you collect information about Shivaji Maharaj when it happened over 300 years ago?

Babasaheb: I read old documents from the time of Shivaji Maharaj and also collected many things from that period. Those swords are 300 to 400 years old. That gun is almost from a period of about 200 years before Shivaji. We know their age and also who they belong to, from the inscriptions on the swords.

Apurva: What language are these inscriptions in?

Babasaheb: They are in Marathi, Sanskrit and Roman scripts.

Apurva: How come in Roman script?

Babasaheb: Local kings used to purchase swords and guns from the Portuguese and English traders.

Apurva: What is this thing over there in the corner?

Babasaheb: It is called 'Deepmaal', a kind of tower of lamps. They put oil lamps on those brackets and light them.

Apurva: How would you describe Shivaji Maharaj to young kids, Marathi and others who don't know anything about him?

Babasaheb: It is very difficult to tell in a few words. During those times country was under Mughal rule. Shivaji Maharaj fought with Shahajahan and Aurangzeb to win freedom. British came afterwards, but Shivaji Maharaj had guessed that although they arrived as merchants, one day they would conquer the country.

He recognized that the British were ambitious people.

Apurva: Did other people listen to Shivaji Maharaj?

Babasaheb: No, that is why British ruled India.

Apurva: Was Shivaji Maharaj's father a king too?

Babasaheb: No, his dad Shahaji was a nobleman in the kingdom of Adilshahi.

Apurva: Why did Shivaji Maharaj fight with the mughals? To get the kingdom?

Babasaheb: Mughals came to conquer the land of Deccan. So Shivaji Maharaj had to fight with them.

Apurva: To find out all of these things did you go to different forts?

Babasaheb: Yes, but I also went to villages near the forts where descendants of Shivaji Maharaj's noblemen stay.

Apurva: What forts did you find most information from?

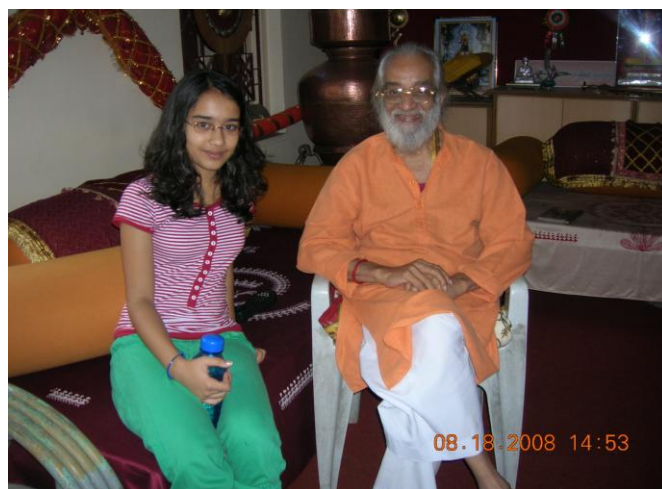
Babasaheb: Almost all forts have history associated with them.

Apurva: What traits or qualities should today's generation learn or adapt from Shivaji Maharaj?

Babasaheb: Ambition, efficiency, discipline. He was just a son of a nobleman, but he became a king.

Apurva: Thanks for all the information.

- Apurva Bhogale

मी सहा वर्षांची होते तेव्हा, म्हणजे सत्तर वर्षांपूर्वीची गोष्ट. पण जणु आत्ताच घडली अशी. तसं पाहिलं तर क्षुल्लक; पण बरंच शिकवून गेलेली, म्हणून मनात ताजी. आमच्या वर्गात काही मोठ्या मुली होत्या. साधारण बारा तेरा वर्षांच्या. आम्हाला त्या त्यांच्यात सामील करत नसत. आपापसात खूप खिदळत. एक दिवस त्यांनी आवळे आणले, चटक-चटक आवाज करीत मजेत आमच्याकडे बघून हसत खात होत्या. आम्ही नुसते डोळे फाडून बघत होतो. तोंडाला चळचळ पाणी सुटत होतं. पण आवळ्यांची ऑफर आम्हाला येणार नाही हे माहित होतं. मन खट्टू झालं पण दुसऱ्या दिवशी शाळा बंद होती त्यामुळे आपोआपच ती गोष्ट विसरली गेली.

दुसऱ्या दिवशी आषाढी एकादशी होती. आम्हा मुलांना घेऊन आई देवाच्या दर्शनाला जात असे. सकाळी उठून आंगोळ आटपून काही न खाता, विठोबाच्या मंदिरात दर्शन घेऊन झाल्यावर मग उपवासाचा फराळ मिळे. फराळ आवडे तसेच मंदिरात जाणंही. मंदिरातील काळीभोर विठ्ठलमूर्ती त्याहीपेक्षा आंबटगोड पंचामृताचं स्वादिष्ट तीर्थ फारच आवडे. देवापुढे ठेवायला आईने काही फळ अन् दानपेटीत टाकायला मला व माझ्या बहिणीला एकेक ढबू-पैसा दिला. आम्ही तिघी मंदिरात गेलो. लोकांची खूप गर्दी होती. वाट काढतच पुढे शिरकाव केला. मंदिरात पोहोचताच बुक्का-कापुराचा वास मन उल्हासित करून गेला. गाभाऱ्यात मूर्ती समईच्या मंद उजेडात मोहक वाटत होती. पण आमच्यापासून खूप दूर होती. गाभाऱ्याच्या बाहेर रुंद कठडा होता. बाहेर एक भक्कम दानपेटी होती. पेटीत आम्ही पैसे टाकले. कट्ट्यावर फळ ठेवलं. लोकांनीही बरीच फळं ठेवली होती. आईने हात जोडले आम्हाला हात जोडायला सांगून डोळे बंद केले. तेव्हाच्यात एक बाई मला धक्का देऊन माझ्या पुढे आल्या. घाईघाईने चार आवळे कट्ट्यावर ठेवून नमस्कार करून निघाल्या. मी आईकडे बघितले, तिचे डोळे बंद होते. कालची घटना मनात ताजी झाली. तोंडाला पाणी सुटलं, मोह अनावर झाला. मी हात जोडले होते पण डोळे मात्र आवळ्यांकडे आशाळभूतपणे बघत होते. आईचा नमस्कार झाला. "चला प्रदक्षिणा घालुया" म्हणत ती पुढे निघाली, बहीण तिच्या पाठी निघाली. मी हलकेच हाताला आले तेवढे आवळे उचलले आणि खिशात टाकले. हात घट्ट खिशावर दाबून काहीच झाले नाही ह्या आवेशात भराभरा प्रदक्षिणा घातली आणि आम्ही आनंदात घरी निघालो. घर फार

दूर नव्हतं पण तेव्हा नाही असं वाटलं. घरी पोहोचताच माडीवर धूम ठोकली. चटकन कपड्यांच्या कपाटात खिशातील आवळे काढून ठेवले आणि...घात झाला. बहीण मागे उभी ठाकली. "काय लपवते आहेस?" पोलिसांच्या आवेशात मला विचारू लागली. माझी घाबरगुंडी उडाली पण न दाखवता मी म्हणाले "कुठे काय?" ती जब्बर, मला धस्सकन बाजूला सारून तिने कपाटातून आवळे काढलेच. मी नरमाईने घेऊन एक तिला देण्याचा प्रस्ताव मांडला. थोडं थांबून ती हो म्हणाली व माझा एक आवळा घेऊन गेली. पिडा टळली वाटून मी श्वास सोडला आणि हातातला आवळा कुरवळला. समोरच्या दातांनी चावून स्वाद घेतला. मी जणू आवळा कधीच बघितलाच नव्हता, आणि खाल्ला नाही तर तो परत मिळणार नाही ह्या आवेशात आवळ्याचा स्वाद चटक-चटक आवाज करीत त्या मुलीसारखाच मस्त एन्जॉय करीत होते. जणु हिमालयाचं शिखर जिंकल्याचा आनंद अनुभवित होते.

तेव्हाच्यात आई आत आली, पाठीशी बहीण होतीच. मी दचकले. आवळा माझ्या हातातून निसटला. "कुठून आणलास?" आई गरजली. उत्तराऐवजी मी हुंदके देऊ लागले. "आई, हिने देवाचा आवळा आणला, आता ही नरकात जाईल का?" बहीणाबाईने शंका विचारून आगीत तेल ओतले. "तू चूप वस." आई ओरडली. माझे हुंदके चालूच होते ते बघून आई म्हणाली, "देवापुढे आवळा उचललास ना?" परत-परत आई विचारित होती. मी हुंदके देतच मान हलविली. "दुसऱ्याची वस्तू घेतल्यास काय म्हणतात?" आईने उत्तराच्या अपेक्षेने विचारलं. "चोरी!" हुंदक्यासहित मी उत्तरले. माझं रडू आवरत नव्हं. मग आई मला जवळ घेऊन म्हणाली "तुला तुझी चूक कळली का? चल, मग आपण ज्याची वस्तू त्याला परत करुया." मग दुपारी आईने बाजारातून आवळे आणले. भर उन्हात मला हाताला धरून मंदिरात नेलं. दोन आवळे देवापुढे ठेवायला लावले व पुन्हा कुणाच्या वस्तूला हात लावणार नाही म्हणायला लावलं. देवाची चोरी केल्यानं मन खजील झालं होतंच. पण कुणाच्या वस्तूला हात लावू नये हे मनात खोल रुजलं. ही गोष्ट मनात खोलवर ठसा उमटवून गेली. अजूनही कुणाच्या वस्तूला हात लावायला मन धजत नाही.

- सिंधू डोकस

काव्यभरारी

My Impressions of America

America, I was told, was a land of milk & honey, milk & honey, milk & honey
When landed here, I found it was all money, money and money

Everyone was racing against time
But each one had enough leisure to spend his/her last dime

Plastic money Al-round was in plenty
Not one was short of credit in twenty

The huge Malls were stuffed with mind-boggling variety of goods
But often consumers for discount in long queues stood

Justice, liberty, equality of opportunity were guaranteed in the constitution
Many immigrants from foreign lands poured in as they faced destitution

As if these feats on earth were not sufficient a boon
They put a man through a rocket on the Moon

Republicans & Democrats both vied for the white house cake
The winner depended on who had a stronger Business handshake

The skyscrapers of NewYork, Chicago & Los Angeles challenged the skies
Yet the lush green gardens, lakes, rivers & mountains gave the countryside a vision of paradise.

Niagara & Grand Canyon were wondrous gifts of God
But man-made Vegas, Disneyland, & Hollywood were also worth a visitor's trod

Terrorism had recently been a big menace to fight
Long queues for security checks everywhere were a common site

Baseball, basketball & football were special American games
Which attracted sporting talents from young lads & dames

Imposing statue of Liberty in the Atlantic sea was a symbol of freedom of America
Inviting all cultures of the world to come and mingle in a mosaic of Exotica

America was thus a land of great splendors like the colors of a rainbow, grown over it's brief history
It's continued position as as the World's topmost nation was yet for me an unsolved mystery

- Arvind G. Nadkarni

किलबिल

जादूची घंटी

एकदा काय झालं, रामूनं गंमत केली
शाळेत जातो सांगून बुट्टी मारली

फीर-फीर फिरून वेळ घालवला
रस्त्यात त्याला एक घंटी मिळाली

हल-हलवून तो दमला, पण घंटी नाही वाजली
रामू घरी गेला, पपांना घंटी दिली

पपा म्हणाले ही कुठे मिळाली ?
मला टीचरने दिली, रामूने थाप ठोकली

आणि काय गंमत झाली घंटी घण घण वाजली
पपांना घंटी आवडली, कोटाच्या खिशात ठेवली

काल ऑफिसला का बुट्टी मारली, मित्राने विचारले
"काय सांगू माझी पाठ फार दुखली"

पपांनी झणझणीत थाप ठोकली
आणि काय गंमत झाली घंटी घण घण वाजली

घरी येऊन ही गंमत पपांनी मम्मीला सांगितली
मम्मीने दुपारी मॉलमधून आणलेली साडी कपाटात ठेवली

पपांनी विचारले, "नवीन आणली?" "अहं, माझ्या मम्मीने दिली"
आणि काय गंमत झाली घंटी घण घण घणघणली

सगळ्यांना गंमत कळून चुकली
खोटं बोलल्यास घंटी साद देवू लागली

- सिंधू आजी

Diwali

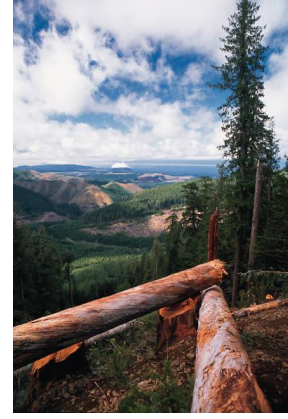
Diwali the festival of lights
which brings you a smile bright,
Houses decorated and
Fireworks celebrated,
Kids have fun
Grown ups have a ton,
Beautiful dresses Pink, Red and Orange
Diyas and Candles for a change.

- *Puja Samant, 7 years*

Today is Diwali,
play & enjoy Phuljhadis,
Light your candles,make Rangoli,
Have fun on Diwali !
If you are in America or India,
it doesn't matter....
Let's have fun on this Diwali !!!

- *Anoushka Parnerkar, 7 years*

One Log's Journey

Sometime ago I visited Alaska, the Last Frontier, aptly represented on an azure background of its flag by *Ursa Major* and the North Star. The towering mountains, fantastic vista of the never-ending forests and the majesty of the numerous rivers teaming with life stunningly portrays the awesome beauty of Alaskan land. The immensity of Alaska overwhelms you. In addition to its natural beauty, one is also awestruck by the Alaskan history and by the hardy folks who explored the vast Alaskan territory while constantly battling for survival due to its rough terrain and harsh winters. The Klondike Gold Rush of 1890s is a poignant testament to what those gritty men and women were willing to endure for getting that mythical pot of gold.

As I watched a glacier-fed river flowing past the Yukon and Whitepass narrow gauge railway, which runs between Whitehorse in the Canadian Yukon territory to Skagway, I happened to observe some logs floating through that fast flowing river. Little did I realize that, that moment frozen in time would have such a profound impact on my psyche, which suffered immeasurably from the sudden demise of my father soon thereafter.

The majestic Alaskan mountain slopes are full of verdant forests in which trees grow fast and furious during the long days of short summers and they gain their trunk strength during the long, dark and harsh winters when temperatures can plummet to minus 70s. A tree growing in this veritable Garden of Eden thinks that its world is ever-lasting. However, on one fine summer day, the tree is felled and transformed into a log that lumberjack sends careening into a river. Thus begins one log's unstoppable one-way journey. The log is not prescient about its earlier tree life that long relished the summery warmth, and dreaded but stoically endured the wintry wrath in the company of its fellow trees.

The log would never know whence it came from nor could it ever return to the starting point of its journey. The log's path is only downstream and it is relentless. The log knows not why it is in the river or why it could not just halt in the midstream to look around. Over time though, the log meets fellow logs, sometimes even getting cozy with one or more of them as they traverse their journey. In some places the boiling rapids in the river speed up the log's journey, sometimes in the still waters of the river the log languorously enjoys the blue skies and the warmth of the sun-drenched river in the company of fellow travelers. Invariably though, a lumberjack lumbers along to break a logjam of the logs by pushing them

away from each other to ensure the inexorable downward trek. The log pines for and searches in vain for some of the separated logs it had grown fond of, only to never see them again. The log that thought that it had all the time in the world to reminisce about life with its friends, now only wishes that it should have, could have or would have said what it wanted to say but didn't.

In some ways, the relationships are like those logs in a stream. We think we can forbear the nourishing and cherishing of our relationships, thoughtlessly expecting that we can partake time from a bottomless bottle at any time all the time. However, in reality we cannot. There were many loving and caring thoughts I wish I had shared with my father but, out of sheer laziness, I did not. I thought there would always be *manāna*, which of course never comes. One should not wait until June to honor the June honoree. Tell him what you think of him and what he means to you today, preferably now. My dad born in the 20th century facing its first worldwide conflict, passed away in the 21st century facing the same. He was a simple unpretentious farmer who never wore a watch nor carried a wallet. His axiom in life was "Lord only helps those who help themselves". In a way, he was like any other father who did good deeds and took care of his family as best as he could. The memorable words of country and western singer Alan Jackson put it so aptly — "There are no statutes carved out of stone for a working class hero. All that's left is the love of a woman and children after he is gone".

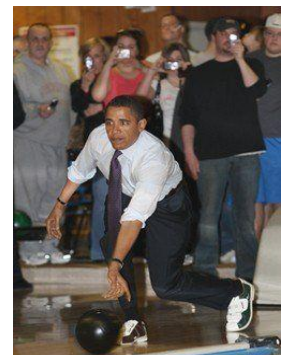
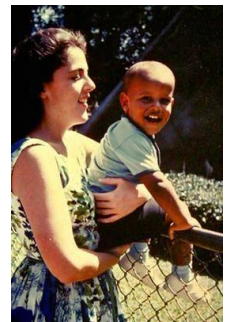
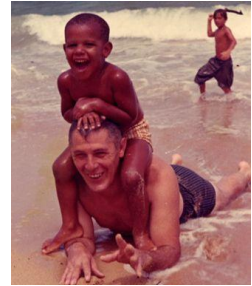
One day the log's journey terminates as abruptly as it had started. It gets plucked out of the river, only to undergo another transformation such as, a utility pole, furniture or a sheet of paper. The pole, the furniture or the sheet knows not whence it came from or what the future portends. That only Lord knows.

- *Sudhir Deshmukh*

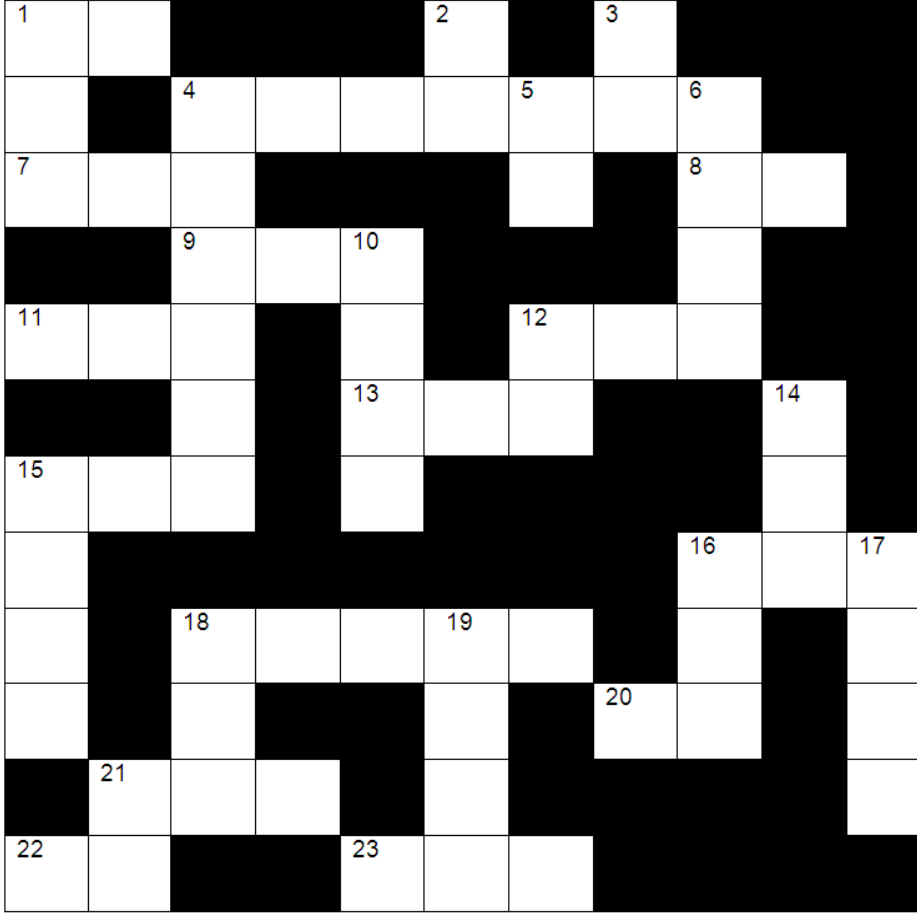
Oh-Bama

All of you know that Barack Obama made history on November 4th when he was elected to become the first African-American president of the United States. But did you know the following fun facts about him?

- ✚ He won a Grammy in 2006 for the audio version of his memoir, *Dreams From My Father*
- ✚ He was known as “O’Bomber” at high school for his skill at basketball
- ✚ He collects Spider-Man and Conan the Barbarian comics
- ✚ His name means “one who is blessed” in Swahili
- ✚ He has read every Harry Potter book
- ✚ He worked in a Baskin-Robbins ice cream shop as a teenager and now can’t stand ice cream
- ✚ He owns a set of red boxing gloves autographed by Muhammad Ali
- ✚ He kept a pet ape called Tata while in Indonesia
- ✚ He can bench press an impressive 200lbs
- ✚ His desk in his Senate office once belonged to Robert Kennedy
- ✚ He and Michelle made \$4.2 million last year, with much coming from sales of his books
- ✚ He took Michelle to see the Spike Lee film ‘Do The Right Thing’ on their first date
- ✚ He uses an Apple Mac laptop
- ✚ He drives a Ford Escape Hybrid, having ditched his gas-guzzling Chrysler 300
- ✚ He wears \$1,500 Hart Schaffner Marx suits
- ✚ He owns four identical pairs of black size 11 shoes
- ✚ He has his hair cut once a week by his Chicago barber, Zariff, who charges \$21
- ✚ His favorite fictional television programs are *Mash* and *The Wire*
- ✚ He plans to install a basketball court in the White House grounds
- ✚ He says his worst habit is constantly checking his BlackBerry
- ✚ He doesn’t drink coffee and rarely drinks alcohol. His specialty as a cook is chili
- ✚ He applied to appear in a black pin-up calendar while at Harvard but was rejected by the all-female committee
- ✚ His favorite music includes Miles Davis, Bob Dylan, Bach and The Fugees
- ✚ His favorite films are *Casablanca* and *One Flew Over the Cuckoo’s Nest*
- ✚ His astrological sign is Leo (Birthdate: August 4, 1961)

- सौरभ पालकर

शब्दजाल

- गौतमी जोगळेकर

उभे

१. नगर जिल्ह्यातील प्रवरा नदीकाठचे एक शहर. संत ज्ञानेश्वर यांचे येथे काही दिवस वास्तव्य होते
२. एखाद्या कृतीमुळे कृतकृत्य होणे
३. बोले चिपळीला
४. माडिया जमातीसाठी बाबा आमटे यांनी सुरू केलेला प्रकल्प
५. गंधाचा.....
६. लग्न, मुंजी मध्ये उत्सवामूर्तीच्या मागे उभी राहणारी
१०. भाद्रपद महिन्यात साजरा होणारा उत्सव
१२. आईची किंवा बाबांची आई
१४. जवान ठोकतो ती...
१५. भारताच्या उत्तरेला असलेला बर्फाचा पर्वत
१६. फिलाडेल्फिया मराठी मंडळाचे वृत्तपत्र
१७. एक 'श' शहामृगातला, दुसरा
१८. संवेदना
१९. मोगलांच्या राज्यात रामदास स्वामींनी शिवाजी महाराजांना सुरू करायला सांगितलेली रीत
२१. पावसाची

आडवे

१. एक एकारांती आडनाव
४. सार्वजनिक गणेशोत्सव यांनी सुरू केला
७. राजाचा नोकर
८. घोडयांचा
९. २००८ चे ऑलिम्पिक जिथे झाले ते शहर
११. लाजरा, जो धीट नाही तो
१२. संत तुकारामांची द्वितीय पत्नी
१३. आजीच्या आधीच्या पिढीतील स्त्री
१५. अमेरिकेतील राष्ट्राध्यक्ष निवडणूक लढवणारी पहिली स्त्री उमेदवार
१६. क्षण
१८. शिवाजी महाराजांच्या जीवनावरील बाबासाहेब पुरंदरेनी लिहिलेले महानाटक
२०. घंटेचा आवाज
२१. वेळ, आवड असली की मिळते
२२. जवान, सैनिक
२३. एक प्रकारचा पुरातन दिवा

[उत्तरे: पृष्ठ १२ वर]

बृहन्महाराष्ट्र मंडळाच्या अधिवेशनाला जायला मराठी येण्याची गरज आहे का?

हा कसला प्रश्न म्हणून मला वेड्यात काढाल पण जेव्हा हा प्रश्न मी लोकांना विचारला तेव्हा मला खूप मजेदार उत्तरे मिळाली. "अर्थातच. यायलाच पाहिजे!", "मराठी बोलता यायला पाहिजे का वाचता यायला पाहिजे?", "अमेरिकेत अधिवेशन आहे म्हणून हा प्रश्न आहे का?", "कुठले मराठी यायला पाहिजे, सगळे बोलतात ते का पुण्याचे?", "मराठी येत असेल तर तिकीट कमी पडेल का?", "मराठी-बिराठी काय घेऊन बसलात, खायला काय आहे ते बोला", "सुंदर मुलगी मराठी मुलगी", "माधुरी येणार आहे का?", "अधिवेशन म्हणजेच कन्व्हेन्शन का हो?"...माझ्या पहिल्या प्रश्नाचे नीट उत्तर मिळाले नाही तरी एक गोष्ट मात्र मला कळली. असे वेगवेगळे विचार करणाऱ्या हजारो मराठी लोकांना एका ठिकाणी आणून त्यांना आनंदी ठेवणे ही काही खायची गोष्ट नाही.

दोन आठवड्यांपूर्वी फिलाडेल्फिया अधिवेशनाच्या सर्व कार्यकर्त्यांची मीटिंग होती. मागच्या जुलैमध्ये २००९ च्या अधिवेशनाचा नारळ स्वीकारल्यापासून आमच्या सर्व कार्यकारी समित्या एकदम फर्स्टक्लास काम करित आहेत हे तुम्हाला सांगायला नकोच. ह्या संमेलनासाठी मीपण एक स्वयंसेवक असलो तरी या मीटिंगमध्ये तुम्हा सर्वांना ज्याचे कुतुहल आहे तेच मलाही जाणून घ्यायचे होते. ते म्हणजे ह्या अधिवेशनात वेगळे काय आहे? फिलाडेल्फियाचे अधिवेशन लोकांच्या खास लक्षात राहावे म्हणून वेगवेगळ्या कार्यकारी समित्यांनी अनेक मस्त प्रस्ताव मांडले. त्यातलीच एक आयडिया मी तुम्हाला सांगणार आहे कारण तिचा संबंध मी तुम्हाला पहिल्या विचारलेल्या प्रश्नाशी आहे.

आमच्या 'Young Adults' समितीने असा प्रस्ताव मांडला आहे की अधिवेशनातील काही कार्यक्रम 'मराठी Lite' असावेत. त्यामागची संकल्पना ही अशी. अमेरिकेत वाढणाऱ्या आपल्या दुसऱ्या पिढीच्या कानावर मराठी बोलीभाषा (आई वडिलांचा ओरडा खाताना का होईना) पडत असते. पण या पोराना नेहमी प्रश्न पडत असावा की चार मराठी लोक जमल्यावर वेगळ्याच भाषेत का बोलतात? कारण इथे मात्र उगाचच होतो फोनचा दूरध्वनी, टीव्हीचा दूरदर्शन तर

टेबलाचे मेज. सचिनने झकडा मारून श्रीलंकेच्या bowlers ची हवा टाइट केली या सोप्या वाक्याचे रूपांतर होते "तेंडुलकरांनी षटकारांचा वर्षाव करून सर्व गोलंदाजाना नेस्तनाबूत केले". हे ऐकल्यावर लोकांना ओरडून सांगावेसे वाटते की सगळ्या भाषा ह्या लोकांमधला संवाद वाढविण्याकरिता आहेत. मराठी भाषा अत्यंत समृद्ध आहे हे संदर्भासहित सिद्ध करायला अथवा अमेरिकेत राहत असलो तरी एकही इंग्लिश शब्द न बोलता मला मराठी येते हे उगीचच दाखविण्याच्या प्रयत्नात आपण आपले मराठीपणच गमावून बसतो. या संमेलनाचा हेतू आहे सर्व मराठी लोकांना एकत्र आणण्याचा, मग त्यांना भले मुंबईचे, पुण्याचे, नागपूरचे किंवा अमेरिकेचे मराठी येवो. म्हणूनच अधिवेशनातील काही कार्यक्रम "मराठी Lite" म्हणजे सोप्या मराठीत असतील. सोप्या मराठीतील कार्यक्रमांशिवाय मराठी संवादाला उत्तेजन देण्याकरिता अजूनही एक गोष्ट करण्यात येईल. ह्या अधिवेशनासाठी रजिस्ट्रेशन करताना तुम्हाला या उपक्रमाला प्रोत्साहन द्यायची संधी मिळेल. मग तुमच्या बँजवर "मराठी Lite" असा टॅग असेल. जर का तुम्हाला चांगले मराठी येत असेल तर नव्या लोकांना तुम्ही मराठी बोलण्यासाठी उत्तेजन द्या, ते चुकले तरी न हसता त्यांच्या प्रयत्नात सामिल व्हा. तुम्हाला नीट मराठी बोलता येत नसेल तर दुसऱ्या मराठी Lite टॅगवाल्यांशी तुम्ही बिनधास्त मराठी बोला. तुम्हाला कोणीही हसणार नाही याची गॅरंटी आहे. खरेतर अमेरिकेतील लोकांपेक्षा आजकाल भारतातील लोकांनाच या "मराठी Lite" ची जास्त गरज आहे म्हणे. "अमृतातेही पैजा जिकणारी" आपली मराठी भाषा ही अत्यंत गोड, रसाळ व शब्दसमृद्ध आहे. तिच्या समृद्धतेचा ज्यांना अनुभव घ्यायचा आहे अशा लोकांसाठीपण या अधिवेशनात कार्यक्रम असतीलच.

"मराठा तितुका मेळवावा" हाच या अधिवेशनाचा मुख्य हेतू आहे. सर्व खंडातील मराठीजनांना एकत्र आणून त्यांच्या मनात असा विचार ठसवायला पाहिजे की आपण दर अधिवेशनाला गेलेच पाहिजे. त्यासाठी मराठी "असणे" हे मराठी "येण्यापेक्षा" जास्त महत्त्वाचे आहे!

- सौरभ पालकर

साहित्य आवाहन

साहित्य पाठविण्यासाठी e-mail: secy@phillymm.org

- मराठीमध्ये साहित्य पाठविताना **Google Indic Transliteration** वापरून टाइप करा
<http://www.google.com/transliterate/indic>
- नंतर notepad मध्ये paste करून file save करताना ("save as") "unicode" select (under encoding) करा.
- ही file आम्हाला वरील email वर पाठवा
- मजकूर मर्यादा: २०० शब्द

Google मध्ये मराठी टाइप करायला अगदी सोपे आहे. तेव्हा आपल्याकडून अधिकाधिक मराठी साहित्य येईल अशी आम्ही आशा करतो.

लिखाणाच्या निवडीचे आणि व्याकरणीय दुरुस्तीचे अंतिम अधिकार संपादक मंडळाकडे राहतील. प्रसिद्ध झालेल्या मजकुराशी संपादक मंडळ सहमत असेलच असे नाही.

शब्दकोड्याची उत्तरे

आडवे

१. नेने ४. लोकमान्य टिळक ७. सेवक ८. रथ ९. बीजिंग ११. बुजरा १२. आवली १३. पणजी १५. हिलरी १६. निमिष १८. जाणता राजा २०. नाद २१. सवड २२. वीर २३. लामण

उभे

१. नेवासे २. धन्य ३. टाळ ४. लोक बिरादरी ५. टिळा ६. करवली १०. गणपति १२. आजी १४. सलामी १५. हिमालय १६. निनाद १७. षटकोन १८. जाणीव १९. रामराम २१. सर